

Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Dnr M2010/2148/Na

Betänkande av vattenprisutredningen, "Prissatt vatten?" (SOU 2010:17)

Svensk Energi har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat betänkande och lämnar härmed följande svar.

Inledningsvis vill Svensk Energi framhålla EUs ambitiösa mål avseende klimat, förnybarhet och energieffektivisering, som bl a innebär att vattenkraften har och än mer kommer att få en helt central roll i elsystemet. Vattenkraften är klimateffektiv och förnybar samt utgör en reglerresurs som skall hjälpa till att hantera de stora variationer som en starkt expanderande nordisk vindkraftspark kommer att ge upphov till. Genomförande av åtgärder som en konsekvens av ramdirektivet för vatten (som tillkom för tio år sedan) kan komma i konflikt med direktiv som framtagits och utvecklats senare och då framförallt rörande klimat och förnybarhet. Vi noterar att betänkandet endast i viss mån uppmärksammar vattenkraftens viktiga roller.

Förslag till ändrad disposition av bygdeavgifter

Svensk Energi ser ett värde i den nuvarande dispositionen av bygdeavgifterna som innebär att dessa medel kan användas för investeringar i bygden.

Svensk Energi har svårt att ur ett vattenkraftsperspektiv värdera den föreslagna förändringen av bygdeavgifternas användning. Förslaget innebär att medlen i första hand, förutom eventuell ersättning och bidrag till skadelidande, ska användas för investeringar för ändamål som främjar en god vattenmiljö. Vi vill i detta sammanhang peka på utredningens resonemang, på sid 74-75, när det gäller huruvida Sverige också lever upp till kravet på kostnads-täckning för vattentjänster i artikel 9.1 i ramdirektivet för vatten om en vidare tolkning av begreppet vattentjänster görs. Svensk Energi delar utredningens slutsats att Sverige även vid en sådan tolkning uppfyller artikel 9 när det gäller kraftproduktion. Utredningen bygger sin slutsats på att miljökostnaderna enligt miljöbalken ska täckas av förorenaren/verksamhetsutövaren på så sätt att denne på egen bekostnad vidtar skyddsåtgärder och ersätter skadelidande. Dessutom påpekar utredningen att om vattenmyndigheternas miljökvali-

2010-07-02

tetsnormer innebär att miljökostnaderna inte täcks fullt ut ska detta rättas till genom de av vattenmyndigheterna beslutade åtgärdsprogrammen.

Svensk Energi noterar att utredningen, på sid 320, uttalar att förslaget om en ändrad inriktning av bygdeavgifters användning i vissa fall skulle kunna bidra till finansiering av vattenmyndigheternas åtgärdsprogram. Svensk Energi anser att detta uttalande inte är helt förenligt med utredningens ovan redovisade slutsats angående kostnadstäckning för vattentjänster. Vi vill också i detta sammanhang påminna om regeringens utredningsdirektiv till Utredningen svensk vattenadministration, som lämnade betänkandet "Klart som vatten" (SOU 2002:105). I direktivet angavs att "användning av vatten för kraftproduktion skall inte ingå i den föreslagna avgiften". Vi vill dessutom ånyo klarlägga att vattenkraftproduktion varken förbrukar eller förorenar vatten.

Svensk Energi vill komplettera utredningens redovisning av fastighetsskatt för vattenkraft, sidan 167, och peka på att beslut nyligen fattats att höja skattesatsen till 2,8 % från och med 2011.

Vad gäller de föreslagna förändringarna i miljöbalkens 16 och 26 kapitel framför Svensk Energi följande.

Förslaget till ny 16 kap. 9 a § i miljöbalken

Beträffande den föreslagna nya paragrafens **första stycke** vill Svensk Energi framföra följande. I hänvisningen till 9 § har det fallit bort att hänvisningen avser "9 § första stycket 3". När det gäller att bestämma storleken på den avgift som ska ersätta skyldigheten att utföra eller bekosta en åtgärd måste utgångspunkten vara att åstadkomma den mest kostnadseffektiva lösningen. Detta framgår inte tydligt av lagförslaget, som endast uttrycker "avgift motsvarande intrånget". Lagförslaget bör därför enligt Svensk Energi kompletteras så att det klart framgår att syftet är att betala högst så mycket i avgift som miljöförbättringen på en annan plats än den egna anläggningen skulle kosta (lägsta kostnad).

Beträffande den föreslagna nya paragrafens **andra stycke** vill Svensk Energi framföra följande. Lagförslaget anger att skyldigheten att betala en avgift "ska motsvara ekonomiskt den belastning villkoret annars skulle medföra för verksamhetsutövaren". Vi anser att förslaget kan ge onödigt utrymme för subjektiva bedömningar. Utgångspunkten måste vara att avgiften ska vara knuten till högst den kostnad som genomförandet av åtgärden skulle ge upphov till. Vi föreslår därför att lagförslaget kompletteras så att detta tydligt framgår.

Beträffande den föreslagna nya paragrafens **tredje stycke** vill Svensk Energi framföra följande. Det anges att en avgift "ska användas för miljövårdande åtgärder". Svensk Energi vill i detta sammanhang påpeka att när en avgift ersätter ett identifierat behov av att vidta en åtgärd så innebär detta i praktiken att verksamhetsutövaren inte har någon kontroll av hur verksamhetens aktuella påverkan på miljön avhjälpas. Det kan inte uteslutas att verksamhetsutövaren kan komma att drabbas av krav på kompletterande skadeförebyggande åtgärder trots att avgiftsskyldighet trätt i stället för åtgärdsskyldighet.

Svensk Energi vill i detta sammanhang peka på att inriktningen att kunna ersätta skyldighet att utföra åtgärd med en skyldighet att betala en avgift strider mot grundprincipen i miljöbalken att skador/föroreningar ska förebyg-

2010-07-02

gas eller mildras genom åtgärder. Avgift i stället för genomförande av skadeförebyggande åtgärd kan också leda till ytterligare riskexponering för verksamhetsutövaren när det gäller ansvar enligt miljöskadedirektivet (10 kap. 19 § miljöbalken).

Förslaget till ny 26 kap. 9 a § i miljöbalken

Beträffande den föreslagna nya paragrafens **andra stycke** vill Svensk Energi framföra följande. Lagförslaget anger att avgiften "ska motsvara ekonomiskt den belastning föreläggandet eller förbudet annars skulle medföra för verksamhetsutövaren". I enlighet med vad som framförs ovan anser Svensk Energi att förslaget kan ge onödigt utrymme för subjektiva bedömningar. Utgångspunkten måste vara att den avgift som ska betalas ska motsvara högst den kostnad som genomförandet av tänkta åtgärden skulle ge upphov till. Vi föreslår därför att lagförslaget kompletteras så att detta tydligt framgår. Det anges vidare i lagförslaget att en avgift ska användas för miljöförbättrande åtgärder. Svensk Energi hänvisar i denna del till de synpunkter som framförs ovan beträffande tredje stycket i förslaget till ny 16 kap. 9 a §.

Svensk Energi

Kjell Jansson
Verkställande direktör

Gun Åhrling-Rundström

Lennart Sandebjer

